

مذاکره ایران و آمریکا

طرح پریسک دونالد ترامپ!

دونالد ترامپ که روزگاری با شعار برطمطراق «پایان دادن به جنگ های بی پاییان» یا به کاخ سفید گذاشت، در بازگشت جنجالی اش به قدرت، فصل تازه ای از مداخلات نظامی در خاورمیانه را کلید زده است. تنها چند هفته پس از آغاز دومین دوره ریاست جمهوری اش، ترامپ شخصا دستور حمله ای گسترده به مواضع گروه انصارا... یمن موسوم به حوثی ها را صادر کرد؛ آن هم در حالی که هنوز جوهر سوکند ریاست جمهوری اش خشک نشده بود. در دور دوم ریاست جمهوری دونالد ترامپ، فشار بر تهران به مرحله ای بی سابقه رسیده است. رئیس جمهوری که زمانی با شعار «خروج از توافق بد»، بگرام رایا ره کرد، اکنون بازگشته تا با طرح توافقی سخت گیرانه تر، ایران را نه فقط در حوزه هسته ای، بلکه در حوزه موشکی و حتی نفوذ منطقه ای وادار به عقب نشینی کند. این تغییر رویکرد، چرخشی چشمگیر نسبت به دوران اوباما و حتی دور نخست زمامداری خود ترامپ به شمار می رود. در آن زمان، او صرفا بر بی کفایتی و نواقص بگرام تاکید داشت و هشدار می داد که پس از انقضای محدودیت های زمانی توافق، تهران می تواند بی وقفه مسیر هسته ای اش را ز سر بگیرد، اکنون اما ترامپ در پی چیزی فراتر از «مهار موقت» است؛ او می خواهد ایران را در تنگنایی راهبردی قرار دهد که تنها دو گزینه پیش رویش باقی بماند؛ یا پذیرش توافقی گسترده تر با محدودیت های سنگین یا مواجهه با حملات نظامی آمریکا.

واشینگتن و شکستن تابو

در ادامه تلاش های دولت ترامپ برای کشاندن تهران به میز مذاکره، روزنامه «وال استریت ژورنال» از طرح تازه ای برده برداشته که نشان از چرخشی جدی در رویکرد دیپلماتیک واشینگتن دارد. بر اساس این گزارش، کاخ سفید در حال طراحی سناریویی برای وادار کردن ایران به پذیرش مذاکرات مستقیم است؛ نه از پشت درهای بسته و با واسطه، بلکه «رو در رو» و بدون فیلتر. برخلاف الگوی گفت وگوهای پیشین که در آن پیام ها میان دو طرف با واسطه های اروپایی یا عمانی رد و بدل می شد، این بار ترامپ به دنبال حذف پل های میانی و اعمال فشار بی واسطه بر تهران است؛ فشاری که هدف نهایی اش چیزی کمتر از برچیدن کامل برنامه هسته ای ایران نیست. در حالی که تنش ها میان واشینگتن و تهران به نقطه جوش رسیده، یکی از مقامات ارشد دولت آمریکا اعلام کرده که هدف نهایی دولت ترامپ، نه مهار یا اصلاح، بلکه «برچیدن کامل» برنامه هسته ای ایران است؛ هدفی حداکثری که حتی متحدان اروپایی آمریکا نیز نسبت به تحقق آن با دیده تردید می نگرند. با این حال، ترامپ در مواضع اخیر خود، با همان لحن آشنای بی پروا، از کارایی بالای مذاکرات مستقیم سخن گفته و مدعی شده است که مقامات ایران، در پشت درهای بسته، علاقه مند به گفت وگو ی بی واسطه اند؛ مدعایی که با تکذیب چندباره مسئولان ایرانی مواجهه شده است. او با تاکید بر اینکه تماس مستقیم میان مقامات ایران می تواند راه توافقی را هموارتر و کوتاه تر کند، بار دیگر نشان داد که باور دارد زبان معامله را بهتر از هر دیپلمات حرفه ای بلد است. در شرایطی که پرونده ایران بار دیگر به اولویت نخست سیاست خارجی کاخ سفید بدل شده، دونالد ترامپ رویکردی «دوگانه را در پیش گرفته است؛ فشار حداکثری؛ از آن هم نه فقط از طریق تحریم و تهدید، بلکه با تلفیقی آشکار از دیپلماسی هدفمند و نمایش قدرت نظامی. ترامپ در اقدامی کم سابقه، نامه ای رسمی به رهبری جمهوری اسلامی ایران ارسال کرده و از توافقی جدید سخن گفته است.

دوگانگی برمخاطره

دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، بار دیگر با زبانی بی پرده، از گزینه ای سخن گفت که می تواند کل خاورمیانه را وارد مرحله ای جدید از بحران کند. در گفت وگویی با شبکه «ان ای سی» او صریحا هشدار داد: «اگر توافقی حاصل نشود، بمباران در کار خواهد بود.» این اظهارات، تازه ترین نشانه از راهبرد دوگانه ای است که ترامپ در قبال ایران دنبال می کند؛ راهبردی که در آن، تهدید آشکار به جنگ، هم زمان با چرچ سیز برای مذاکره پیش می رود، اما در داخل کاخ سفید، این سیاست دوگانه شکاف هایی عمیق پدید آورده است. منابع آگاه می گویند تیم امنیت ملی ترامپ بر سر نحوه مواجهه با ایران به اختلاف نظر رسیده اند. مارکو روبیو، وزیر امور خارجه دولت ترامپ، اخیرا صراحتا اعلام کرد که رئیس جمهور ن تنها اقدام اقدام نظامی در صورت رد شروطن از سوی تهران است، بلکه حتی ممکن است یا را فراتر گذاشته و اساس نظام را هدف بگیرد.

پاسخ تهران به ترامپ

اظهارات دونالد ترامپ مبنی بر احتمال «بمباران ایران» موجی از واکنش ها را در محافل سیاسی و نظامی ایران برانگیخت. رهبر معظم انقلاب اسلامی، در خطبه های نماز عید فطر که در تهران برگزار شد، با اشاره به این تهدیدات تصریح کرد: «مواضع ما ثابت است و اگر دشمن به ما حمله کند، پاسخ ما به همان اندازه قاطع خواهد بود.» این مواضع که با لحنی استوار و محکم بیان شد، نشانگر عزم راسخ ایران در مواجهه با هرگونه اقدام نظامی از سوی ایالات متحده است.
سعدود پزشکیان، رئیس جمهور ایران، در اظهارنظری رسمی تأکید کرد که جمهوری اسلامی همواره از جنگ و درگیری اجتناب کرده و هدفی جز حفظ ثبات و امنیت منطقه ندارد. او با اشاره به توان دفاعی کشور خاطرنشان کرد: «ایران هرگز به دنبال استفاده از انرژی هسته ای برای مقاصد غیر صلح آمیز نبوده و این امر در دکترین دفاعی ما هیچ جایگاهی ندارد.» علی لاریجانی، رئیس سابق مجلس، در واکنش به تهدیدات اخیر ایالات متحده هشدار داد که هرگونه اشتباه آمریکا علیه ایران می تواند تحت فشار افکار عمومی، تهران را به سمت توسعه سلاح هسته ای سوق دهد. وی تأکید کرد که حمله به برنامه هسته ای ایران تنها به ضرر واشینگتن تمام خواهد شد و قادر به متوقف کردن پیشرفت های هسته ای کشور نخواهد بود. لاریجانی در ادامه تأکید کرد: پیشنهاد ایران برای مذاکرات غیرمستقیم اقدامی استراتژیک به منظور «آزمایش طرف آمریکایی» است.

ابراهیم فیاض در گفت وگو با «آرمان ملی»:

در حال وارد شدن به جنبش

اصلاح اجتماعی هستیم

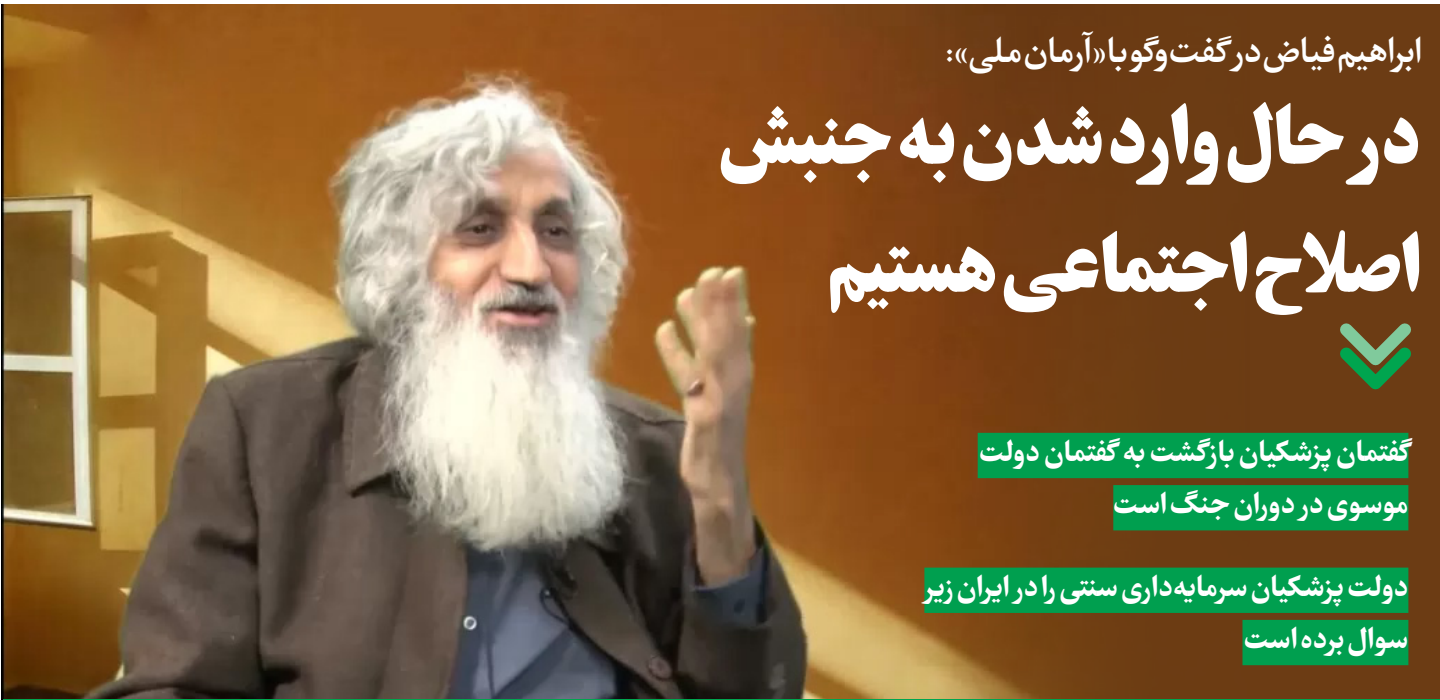
گفتمان پزشکیان بازگشت به گفتمان دولت

موسوی در دوران جنگ است

دولت پزشکیان سرمایه داری سنتی را در ایران زیر

سوال برده است

چهارشنبه ۲۰ • ۰۱ • ۱۴۰۴	سال هشتم شماره ۲۰۷۸	✖ armanmeli.ir	

سنتی به دولت حمله می کردند، اما به مرور زمان تکنوکرات ها و راست مدرن نیز به این دولت حمله می کنند. مبنای این دولت نیز اومانیتسم و انسان نیست و بلکه مردم است. دولت پزشکیان از عدالت آموزشی نیز موضوع عدالت را آغاز کرده است.»
جملات ذکر شده اظهارات دکتر ابراهیم فیاض استاد دانشگاه تهران در گفت وگو با «آرمان ملی» درباره چالش های اجتماعی ایران در سال ۱۴۰۴ است.
فیاض در این گفت وگو به مهم ترین دلایل به وجود آمدن جنبش های اجتماعی در ایران اشاره کرده و مختصات دولت پزشکیان را برشمرده است. در ادامه ماحصل این گفت وگورا می خوانید.

آرمان ملی- احسان انصاری: «گفتمان عدالت محوری دولت پزشکیان سوسیالیستی است. نکته دیگر اینکه این دولت برخلاف دولت های قبلی به دنبال فلسفه است. نه عرفان. این در حالی است که همه دولت های پیش از دوران بازسازی تاکنون به دنبال عرفان بوده اند. به همین دلیل نیز یکی از ویژگی های متمایز دولت پزشکیان علم گرایی است. اینکه رئیس جمهور همواره به استفاده از دیدگاه کارشناسان و متخصصان تأکید دارد در همین راستا است. نکته دیگر اینکه این دولت ساختار شکن است و عرفان و سرمایه داری سنتی که در کشور وجود داشته را زیر سوال می برد. به همین دلیل نیز در ابتدای دولت راست

یکی از ویژگی های متمایز دولت پزشکیان علم گرایی است. اینکه رئیس جمهور همواره به استفاده از دیدگاه کارشناسان و متخصصان تأکید دارد در همین راستا قرار دارد

ایجاد کند که از نظر ارزش فلسفی مبتنی بر دیدگاه های جان رالز باشد. در واقع این دولت به جای عدالت از انصاف سخن می گوید. دولت رئیسی نیز به دنبال گفتمان عدالت بود که البته زمان زیادی نداشت. با این وجود در شرایط کنونی دولت پزشکیان یک دولت عدالت طلب است و به نوعی بازگشت به دولت عدالت طلب میرحسین موسوی در دوران جنگ

اتفاق افتاد؟

گفتمان عدالت محوری دولت پزشکیان سوسیالیستی است. نکته دیگر اینکه این دولت برخلاف دولت های قبلی به دنبال فلسفه است و نه عرفان. این در حالی است که همه دولت های پیش از دوران بازسازی تاکنون به دنبال عرفان بوده اند. به همین دلیل نیز یکی از ویژگی های متمایز دولت پزشکیان علم گرایی است. اینکه رئیس جمهور همواره به استفاده از دیدگاه کارشناسان و متخصصان تأکید دارد در همین راستا قرار دارد. نکته دیگر اینکه این دولت ساختار شکن است و عرفان و سرمایه داری سنتی که در کشور وجود داشته را زیر سوال می برد. به همین دلیل نیز در ابتدای دولت راست سنتی به دولت حمله می کردند، اما به مرور زمان تکنوکرات ها و راست مدرن نیز به این دولت حمله می کنند. البته مبنای دولت چهاردهم اومانیتسم و انسان نیست و مردم است. دولت پزشکیان عدالت را از عدالت آموزشی آغاز کرده است. پس از این عدالت بهداشتی در دستور کار قرار خواهد گرفت و پس از آن عدالت در شئون دیگر در دستور کار قرار خواهد گرفت. در همین فضا است که جنبش های اجتماعی در ایران وجود داشته و در آینده نیز وجود خواهد داشت.

این جنبش ها چه ویژگی هایی داشته اند و جنبش های آینده دارای چه ویژگی هایی هستند؟

جنبشی که در انتهای دهه هفتاد در کشور داد یک جنبش سیاسی بود، اما در اواخر دهه هشتاد، جنبش شکل گرفته را می توان جنسیتی دانست. پس از این سال بود که ما وارد ساختار جنسیتی شدیم. ساختاری که تا سال های ابتدایی دهه اول ۱۴۰۰ هم ادامه پیدا کرده است. می توان گفت که از دو سه سال قبل ما وارد یک جنبش ارتباطی شده ایم. تحرکات اجتماعی که قبل از ۱۴۰۰ در کشور شکل می گرفت را نباید شبیه تحرکات سال های اخیر دانست. جنبش ارتباطی شکل گرفته در سال های ابتدایی دهه اخیر هنوز هم در جریان است و با توجه به تمام اینها ما در حال وارد شدن به جنبش اصلاح اجتماعی هستیم. در جنبش های ارتباطی همه چیز سیال می شود که اگر مراقبت صورت نگیرد ممکن است به سوی نیهیلیسم کشیده شود. به همین دلیل احتمال دارد در ابعاد اجتماعی با آنومی مواجه شویم. به اعتقاد من ناامنی هایی که در برخی

علی مطهری:

تصمیم مذاکره غیر مستقیم، تصمیم نظام است

مذاکرات موثر باشد. نایب رئیس مجلس دهم عنوان کرد: من فکر می کنم افرادی که این روزها این اظهارات را مطرح کردند؛ می خواهند به آمریکا علامت بدهند که کسانی هستند خواهان ترور ترامپ هستند. خودشان فکر می کنند که این موضوع می تواند برای مذاکره مفید باشد و باید دید چه تاثیری در مذاکرات دارد. در آمریکا هم افرادی هستند که با مذاکره مخالف بوده و طرفدار حمله به ایران هستند.

مذاکره، موثر است. وی در خصوص تاثیر اظهارات تندروها بر روند مذاکرات بیان کرد: می خواهند به دنیا نشان بدهند که در ایران افرادی هستند که درخواست های خیلی بالائری دارند. در واقع، اقدامات خودشان را یک نوع پشتوانه برای مذاکره می دانند و می خواهند بگویند ما در ایران چنین گروه ها و رفتارهایی داریم که خواسته های بالایی دارند، البته، این موضوع می تواند در پیشرفت

ساحت های اجتماعی دیده می شود نتیجه انقلاب ارتباطی است که به وجود آمده است. امروز کمتر کسی در جامعه ایران وجود دارد که در جریان مشکلاتی مانند کلاهبرداری و دزدی قرار نگرفته باشد. نمونه بارز ناامنی در ماه های آخر سال گذشته رخ داد که یک دانشجوی نخبه توسط دو دزد به قتل رسید. چنین اتفاقی هایی موجب اهمیت یافتن اصلاح اجتماعی می شود. نکته مهمی که وجود دارد و شایسته است مسئولان به آن توجه داشته باشند این است که اگر مسائلی مانند آموزش و پرورش در کشور خصوصی شود که برخی نشانه ها حاکی از این اتفاق است، به احتمال بسیار زیاد ناامنی اجتماعی تشدید خواهد شد. همین وضعیت درباره بهداشت نیز وجود دارد و آن را می توان به ساحت های دیگر هم تسری داد. خصوصی شدن کنترل نشده می تواند پیامدهای اجتماعی نامناسبی به وجود بیاورد.

خصوصی شدن آموزش و پرورش، بهداشت و... چه پیامدهایی خواهد داشت؟

این موضوع را به خوبی می توان در تفاوت مدارس دولتی و خصوصی و اتفاقاتی که در این مدارس رخ می دهد مشاهده کرد. از سوی دیگر تفاوت بین بیمارستان های دولتی و خصوصی نیز مشهود است و خدماتی که در بیمارستان های خصوصی ارائه می شود به هیچ عنوان در بیمارستان های دولتی ارائه نمی شود. این وضعیت در محلات پرجمع شهر تهران و شهرستان ها نیز شکل پیچیده ای به خود می گیرد. در موضوعات قضائی هم ذکر این نکته لازم می داند که با وجود همه تلاش های قوه قضائیه برای گسترش عدالت، عجیب نیست اگر مثلا کسی باصرف هزینه هفتقت و با در اختیار گرفتن وکلای مختلف بخواهد در جریان دادرسی اثر بگذارد و این صرف نظر از تلاش های قوه قضائیه است. به بیان دیگر هر چه فرد از ثروت بیشتری برخوردار باشد با توجه به اینکه می تواند وکیل بهتری اختیار کند و از مزایای دیگر استفاده کند، ممکن است احتمال موفقیت وی در پرونده های قضائی افزایش پیدا کند. این در حالی است که قوه قضائیه تلاش می کند نشان دهد که در رسیدگی قضائی رأی دادگاه تحت تأثیر پولی که افراد برای پیروزی در پرونده ها هزینه می کنند، قرار ندارد. اینها نشان می دهد با کوچک ترین بی توجهی ممکن است نظم و هارمونی اجتماعی از بین برود و جامعه دچار آنومی و ناامنی اجتماعی شود. اگر خصوصی شدن به این حوزه ها کشیده و موثر واقع شود باید در انتظار وضعیتی بود که در آن قضاات با تجربه از قضاوت دوری می کنند و برای کسب درآمد بیشتر وکیل می شوند تا پولی بیشتری به دست بیاورند. همه این موارد جامعه ایران را به سمت آنومی و بی هنجاری سوق خواهد داد. اولین چیزی که در این روند قربانی می شود دین و اعتقادات مردم است. در حالی که دین از عدالت آغاز می شود و تلاش می کند به اخلاق برسد و اخلاق را در جامعه تقویت کند، به مرور زمان در چنین وضعیتی هایی با چالش و بحران مواجه می شود.

اگر مسائلی مانند آموزش و پرورش در کشور خصوصی شود، که برخی نشانه ها حاکی از این اتفاق است، به احتمال بسیار زیاد ناامنی اجتماعی تشدید خواهد شد. همین وضعیت درباره بهداشت نیز وجود دارد

یادداشت

چرامذاکره هراسی؟

روح... جمعه ای

کنشگر سیاسی

خبرها حاکی از مذاکره قریب الوقوع وتاریخی میان ایران و آمریکا دارد به گونه ای که بسیاری از صاحب نظران و تحلیل گران معتقد ند این دور از مذاکرات نقطه عطفی در رابطه ۴۶ ساله این دو کشور خواهد بود. به واقع ایالات متحده و جمهوری اسلامی از بازیگران مهم و موثر در نظام بین الملل به ویژه منطقه مهم و حساس خاورمیانه می باشند و نزاع و چالش میان این دو بازیگر بر تمام تحولات منطقه تاثیرات عمیقی گذاشته است. هرچند بسیاری از کشورهای منطقه به ویژه حاشیه جنوبی خلیج فارس در سایه این تخاصمات توانسته اند فضایی برای توسعه و رشد حداکثری خود فراهم کرده و موفق شدند در پرتو غیبت ایران در اقتصاد جهانی، حداکثر تاثیر خود را داشته باشند، اما برای حفظ و صیانت از دستاوردهای عظیم اقتصادی خود نیاز به آرامش و ثبات در منطقه دارند و از این رو حل و فصل منازعات دو قدرت حاضر در منطقه می تواند در بلندمدت بستر توسعه بیشتر را برای آنها فراهم سازد. به دلیل آمیختگی و درهم تنیدگی تمام روابط و تعاملات انسانی در جهان اعم از اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... که رهاورد عصر تکنولوژی و گلوبالیزم انکارناپذیر است همه بازیگران برای توسعه نیازمند به تعامل و همکاری و هم افزایی یکد یگر هستند و از این رو کشورهای منطقه هم علاقه مند به فیصله دادن به هرگونه تنش و عوامل بی ثباتی هستند. تاکنون مذاکرات ایران و آمریکا غیر از مواردی که در موضوعات منطقه ای بوده، در سایه تابوهایی صورت گرفته که بر همان اساس نتوانست به نتایج پایدار و ملموس می دست پیدا کند و همواره پس از مدتی از حیز انتفاع طویین خارج شد. اما مهم ترین مانع در به نتیجه رسیدن مذاکرات ایران و آمریکا که جدی ترین و ملموس ترین این مذاکرات را در بگرام شاهد بودیم، فعالیت گروه های فشار در دو کشور علیه کاهش تنش و برقراری روابط بود. در آمریکایی صهیونیسم که از قوی ترین گروه های فشار این کشور می باشد به عنوان مهم ترین مانع در هیات حاکمه آمریکا نقش آفرینی کرد و در ایران نیز گروه هایی که عمدتا به واسطه تحریم به منافع رانتی و ویژه و خاص رسیدند بودند تحت عناوین خاص، به طرق مختلف مانع انجام مذاکرات بوده و در صورت انجام آن، مانع به ثمر رسیدن نتایج شده اند. تردیدی نیست رفع رهنش و تخصیص مستلزم عدول از یکسری مواضع برای کسب قواوت و مزایای دیگر و چه بسا، بیشتر است که البته واقع گرایی در آگاهی یافتن از توانمندی و قدرت و اقتدار اجتماعی می تواند در میزان موفقیت چانه زنی در کسب منافع بیشتر موثر باشد. قدر مسلم کسانی که از تحریم ها در قالب مفاسد اقتصادی و اختلاس و ویژه خواری بیش ترین کاسبی و بهره را داشتند از مخالفان جدی مذاکره و حل مسائل دو قدرت موثر منطقه ای می باشند و با طرح نظرات شعاری و توهمی و ایجاد هیجانات کاذب مستند به گزاره های نابجا و نگاه و نکیه به سایر قدرت های فرودست جهانی می کوشند هراس و ترس از هرگونه مذاکره و رابطه و تعامل با دنیا را در کشور و ذهن و باور تصمیم سازان ایجاد کنند چرا که نتیجه گیری در مذاکرات به منجر به رفع تحریم ها شود، کلوگاه رانت خواری و فساد کاسبان تحریم را مسدود می کند. در هر حال دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا در شرایط واقع بینانه در حال شکل گیری است، اما آنچه قطعیانه دارد نتیجه این دور از مذاکرات شگفتناهی در ترسیم آینده منطقه و همچنین ایران خواهد بود و باید تلاش شود به جای نگاه به گذشته با رویکرد آینده نگری مذاکرات را پیش برد. منطقه خاورمیانه به شدت در حال تحولات عمیق است که نباید از این واقعیت هم غافل ماند.

خبر

ایرواتی:

رویکرد مستقل آژانس می تواند منجر به حل اختلافات باقیمانده با ایران شود

سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد، روز سه شنبه به وقت محلی در نشست کمیسیون خلع سلاح گفت: ما یلیم بار دیگر تأکید نمایم که جمهوری اسلامی ایران همچنان به پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای پایبند بوده و به گونه ای سازنده با آژانس بین المللی انرژی اتمی همکاری می نماید تا شفافیت و انطباق با توافقی های پادمانی تضمین گردد. در همین راستا، ایران بازرسی های گسترده ای از سوی آژانس را پذیرفته است؛ به نحوی که ۲۲ درصد از کل بازرسی های آژانس بین المللی انرژی اتمی در جمهوری اسامی ایران انجام گرفته است. چنین سطحی از بازرسی در طول تاریخ، در هیچ کشور دیگری سابقه نداشته است. امیر سعید ابیروانی گفت: ایران و آژانس همکاری طولانی مدتی با یکدیگر داشته اند؛ همکاری ای که در صورت رفع فشارهای سیاسی خارجی بر آژانس و در پیش گرفتن رویکردی مستقل، فنی، بی طرف و حرفه ای از سوی آن نهاد، می تواند منجر به حل و فصل معدود اختلافات باقی مانده میان طرفین گردد.